

Til: Nærings- og fiskeridepartementet
Fra: Norsk Industri
Dato: 19.03.2026
Sak: Innspill om Industrial Accelerator Act

Norsk Industri vil takke for muligheten til å komme med innspill til arbeidet med EUs nye industrilov – Industrial Accelerator Act (IAA). Det er viktig at man er tidlig ute i prosessen, har tett og løpende kontakt med industrien, og god samordning mellom relevante departementer, både i Oslo og Brussel. Dette er helt nødvendig når vi står overfor et så viktig og sektor-overgripende tiltak som IAA.

IAA-forordningen er en helt sentral del av EUs Clean Industrial Deal og satsingen på å styrke Europas konkurransekraft. Det er **positivt** at Kommisjonen foreslår tiltak for å støtte industrien i Europa som sliter. I et norsk perspektiv er fokuset på energi-intensiv industri spesielt velkomment. Norsk Industri støtter ambisjonen i IAA om å styrke kritiske europeiske verdikjeder og redusere strategisk avhengighet av Kina og andre land.

IAA er ment å være et nytt rammeverk for å støtte europeisk industri innenfor det indre marked. Dette representerer et **viktig** skifte. Det indre marked blir ikke bare et mål i seg selv, men betraktes som en strategisk ressurs og et instrument som skal brukes for å oppnå andre politiske målsettinger: i tillegg til økt industriproduksjon også klimamål, økonomisk sikkerhet, strategisk autonomi og høykvalitets-jobber.

IAA er **komplisert** og inneholder mye detaljert regelverk, helt ned på produkt og materialnivå. Det er uklart i hvilken grad IAA vil bidra til å nå målet om at industriproduksjonen i EU skal utgjøre 20% av BNP innen 2035. Det er også uklart hva et slikt komplisert regelverk vil bety for EUs forenklingsagenda, som Norsk Industri støtter. Forslaget om raskere og enklere tillatelses- og konsesjonsprosesser for industriprosjekter er i så måte positivt.

Det er **svært viktig for Norsk Industri at Norge blir inkludert i definisjonen av europeisk opprinnelse** ('Union origin'). IAA-forslaget er merket som EØS-relevant. Dette betyr at Norge og de andre EØS-landene vil bli inkludert i definisjonen av 'Union origin' når eller hvis IAA innlemmes i EØS-avtalen, i henhold til EØS-avtalens Protokoll 1.

Så lenge IAA ikke er tatt inn i EØS vil Norge likevel betraktes som Europeisk opprinnelse, men da risikerer vi at Kommisjonen ekskluderer Norge hvis det vurderes at Norge diskriminerer EU ("fail to provide national treatment related to Union products or entities"), om det truer EUs forsyningssikkerhet eller på annet hvis kan rettfærdiggjøres i henhold til gjeldende frihandelsavtaler (f.eks. klausuler om beskyttelsestiltak, sikkerhet o.l.). Den usikkerheten det ville innebære for industrien i Norge må unngås ved å innlemme IAA i EØS-avtalen samtidig med at den innføres i EU.

Norsk Industri er klar over at en slik innlemmelse byr på **utfordringer for Norge**. IAA henger tett sammen med Net-Zero Industry Act (NZIA), som ikke har blitt tatt inn i EØS-avtalen, samtidig som det foreslås betydelige endringer til NZIA i IAA-forslaget. Det er vanskelig å se for seg at IAA kan tas inn i EØS uten at NZIA er innlemmet først. Dette blir nå et ytterligere argument for å ta inn NZIA i EØS-avtalen, slik Norsk Industri har argumentert for i lang tid.

IAA er viktig ikke kun på grunn av de konkrete tiltakene som foreslås,¹ men også fordi den er ment å være en mal eller modell for annen EU-politikk og regelverk under utvikling.² Endringene som foreslås for NZIA i IAA gir en forsmak av hva man kan forvente seg med kommende EU-regelverk. Hvis IAA ikke tas inn i EØS avtalen kan det bli utfordrende å innlemme kommende EU-regelverk som til dels vil basere seg på eller på annet vis henger sammen med IAA.

Kapittelet om utenlandsinvesteringer i IAA er hjemlet i EUs handelspolitikk, som ikke er en del av EØS-avtalen. Dette kapitlet introduserer også en rekke Made in Europe-kriterier for investeringer, men gjelder ikke for Norge fordi Norge ikke tar del i EUs felles handelspolitikk. Hvilke konsekvenser eventuell innlemmelse i EØS, eller utelatelse av dette kapittelet ved eventuell innlemmelse vil få, er uklart. Norsk Industri er positive til at også dette kapittelet inkluderes når IAA tas inn i EØS-avtalen, som et konkret skritt mot å styrke det handelspolitiske samarbeidet med EU.

¹ 1) Raskere og enklere tillatelses- og konsesjonsprosesser for industri-prosjekter; 2) Økt etterspørsel i strategiske sektorer ved hjelp av Made in Europe og lav-karbons kriterier i offentlige anskaffelser og støtteordninger; 3) Nye kriterier for direkte utenlandsinvesteringer i EU; og 4) Opprettelse av "industrial manufacturing acceleration areas".

² Mulige eksempler er regelverket for offentlige anskaffelser, Circular Economy Act, en mulig Critical Chemicals Act, EU Products Act og sannsynligvis i den omfattende revisjonen av EUs energi- og klimapolitikk. For å nevne noe.